

Zelfstandige ondernemers en kmo's in Limburg

Een analyse van POM Limburg i.s.m. UNIZO Limburg

November '25

De kracht van zelfstandigen en kmo's in Limburg

Zelfstandigen en kmo's samen goed voor
200.000 jobs in Limburg

Dit is 54% van de totale werkgelegenheid
in de provincie

Ruim 60.000
zelfstandigen in
hoofdberoep

Bijna 137.000 jobs
in meer dan 21.000
Limburgse kmo's

+9,4%
zelfstandigen
tussen 2019 en 2024

+5,4% jobs
+2,5% kmo's
tussen 2018 en 2023

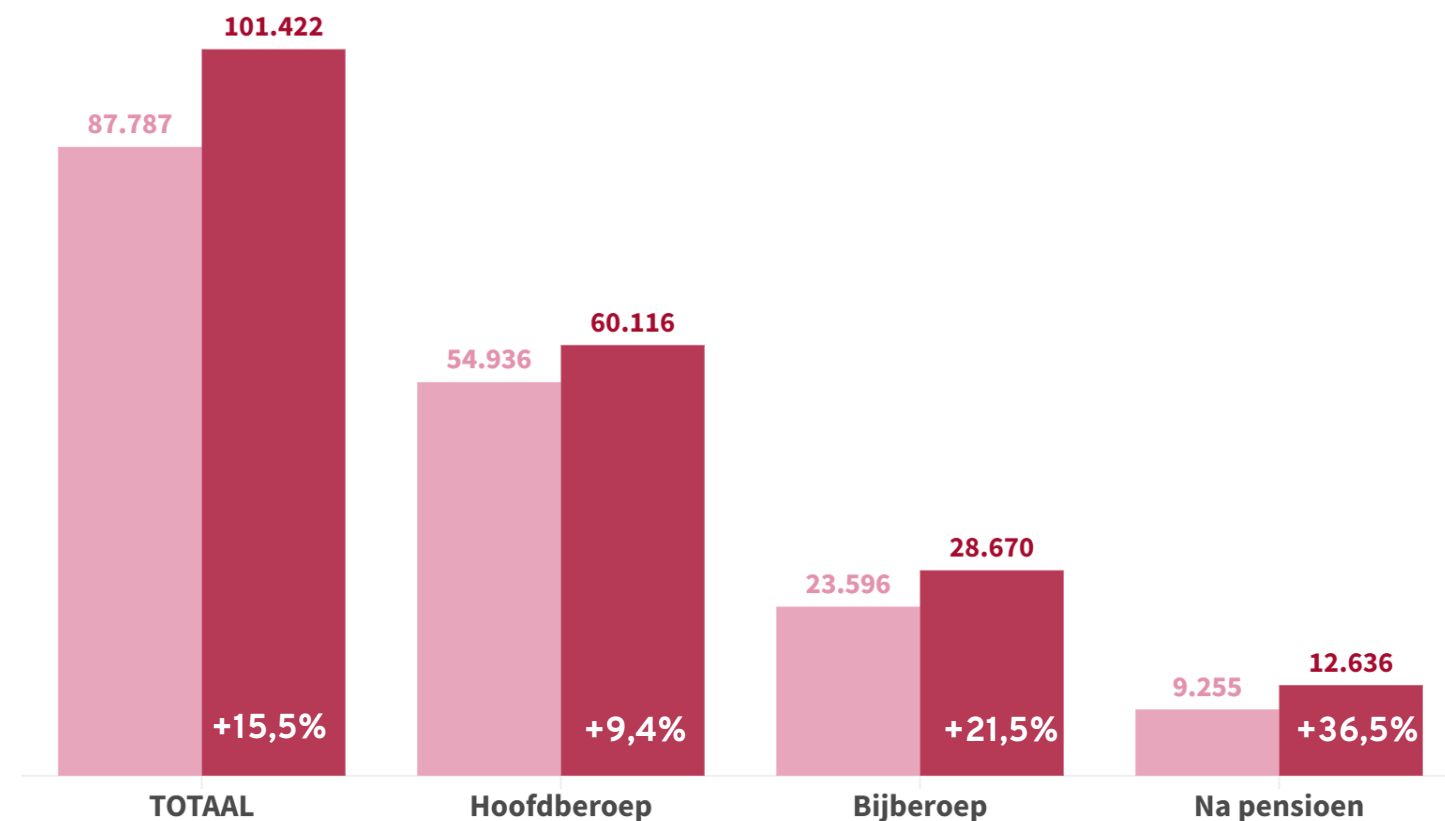
Zelfstandige ondernemers

Meer dan 101.000 zelfstandigen in Limburg, waarvan ruim 60.000 in hoofdberoep

Aantal zelfstandigen in Limburg

Naar aard van de bezigheid

2019 2024

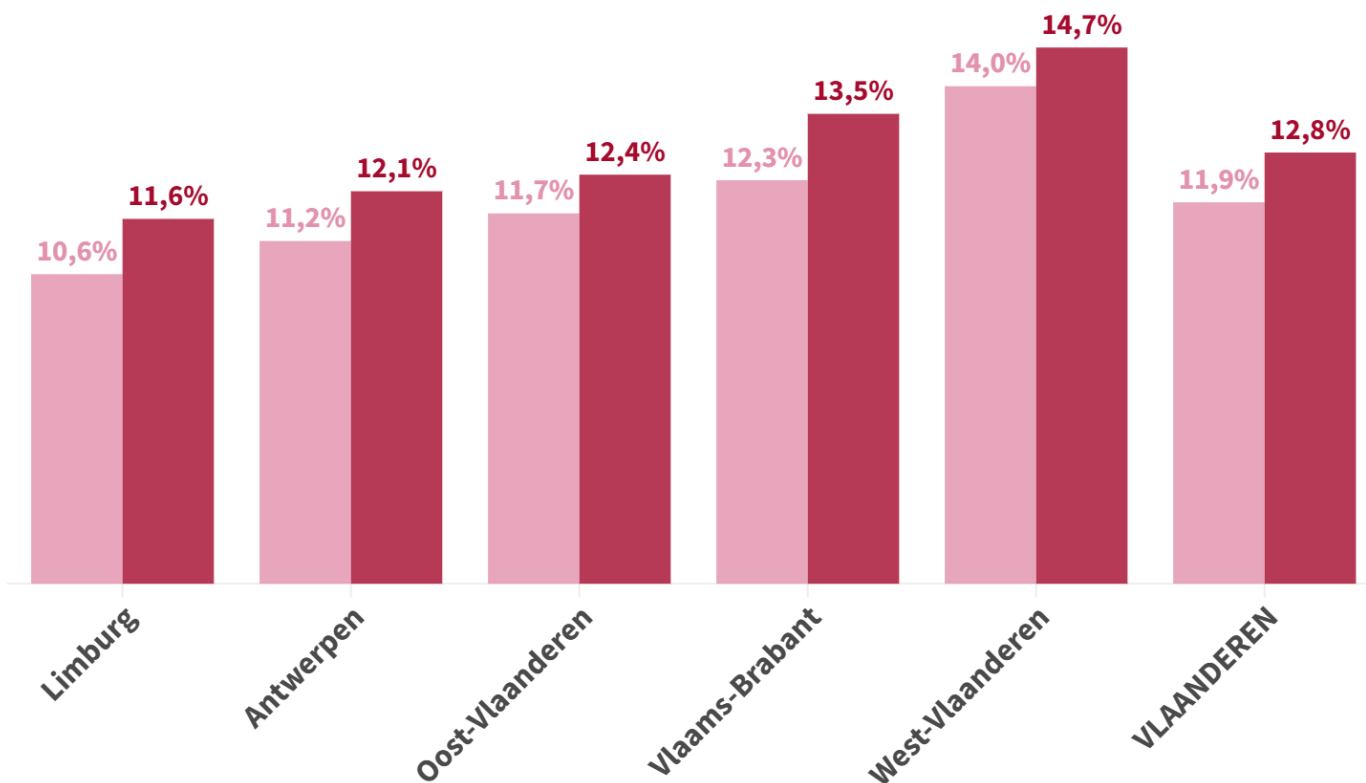
- Limburg telde eind 2024 in totaal **101.422 zelfstandigen**. Daarvan oefenden er 60.116 hun zelfstandige activiteit uit in hoofdberoep, 28.670 in bijberoep en 12.636 na pensioenleeftijd.
- Globaal steeg het aantal zelfstandigen in Limburg tussen 2019 en 2024 met 15,5%. Dat is iets sterker dan gemiddeld in Vlaanderen (+15,2%).
- Het aantal zelfstandigen in hoofdberoep nam met 9,4% toe op vijf jaar tijd. Ook dat is iets meer dan in Vlaanderen (+9,2%).
- Limburg is goed voor precies **12% van alle zelfstandigen in hoofdberoep** in Vlaanderen. Dit Limburgse aandeel is al meer dan 15 jaar stabiel.

Limburgse ondernemersgraad laagste van de Vlaamse provincies

Ondernemersgraad per provincie

Aandeel zelfstandigen in hoofdberoep in de bevolking tussen 20 en 64 jaar

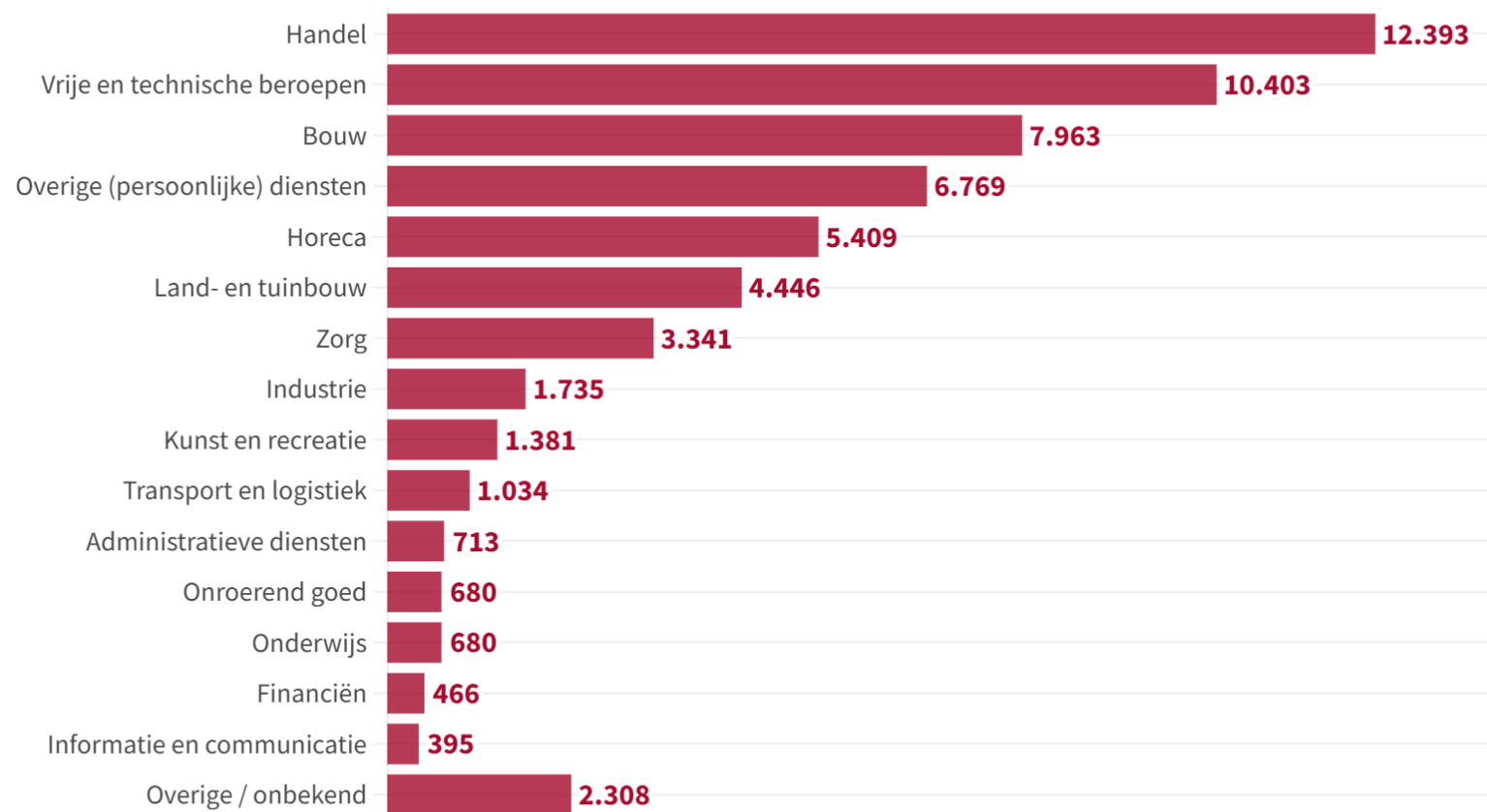
2019 2024

- De zelfstandigen in hoofdberoep zijn in Limburg goed voor 11,6% van de bevolking op arbeidsleeftijd (20 tot 64 jaar). De **ondernemersgraad** ligt daarmee in Limburg lager dan gemiddeld in Vlaanderen (12,8%).
- Ook heeft Limburg de laagste ondernemersgraad van de Vlaamse provincies. In West-Vlaanderen is het hoogste aandeel van de bevolking actief als zelfstandige (14,7%).
- Op Vlaams-Brabant na kende Limburg de afgelopen vijf jaar wel de sterkste stijging van het aantal zelfstandigen in de bevolking: tussen 2019 en 2024 nam de ondernemersgraad met precies 1 procentpunt toe. Gemiddeld was dit in Vlaanderen +0,9 procentpunt.

Meeste zelfstandigen actief in de handel

Aantal Limburgse zelfstandigen (in hoofdberoep) naar sector

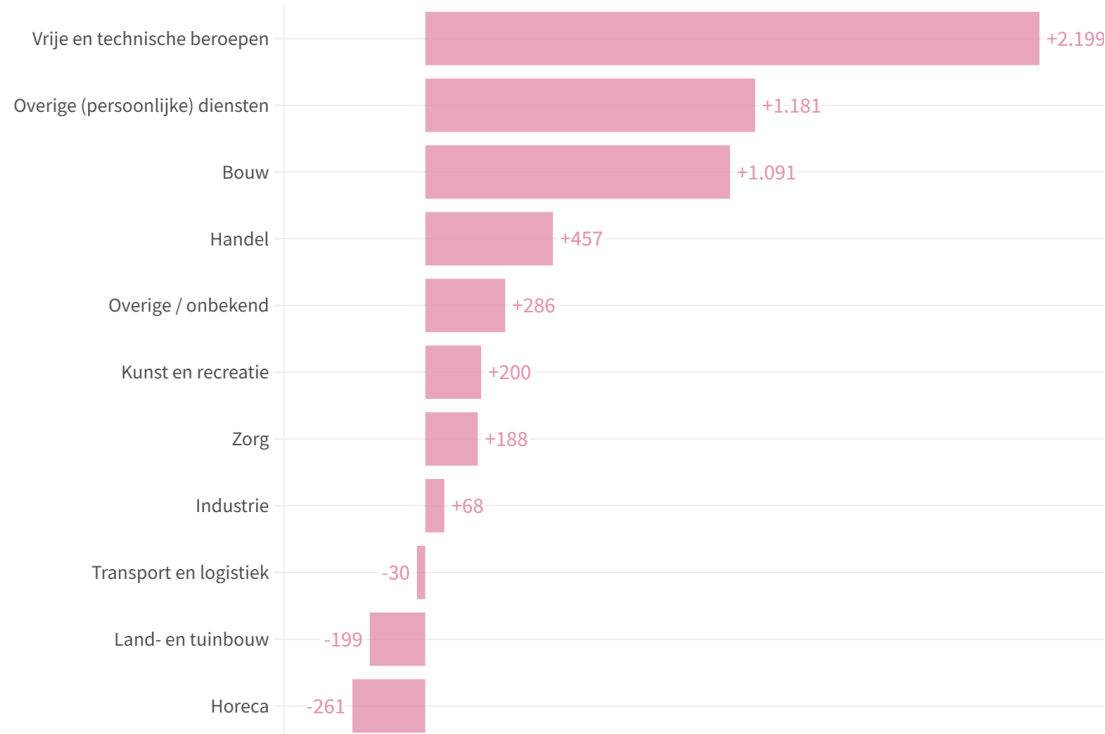

Bron: RSVZ (cijfers op 31/12/24); enkel sectoren met min. 100 zelfstandigen in hoofdberoep • Verwerking: POM Limburg

- Het grootste aantal zelfstandigen in hoofdberoep is actief in de **handel**: 12.393 ondernemers. Dit komt neer op ongeveer één op de vijf zelfstandigen in Limburg (21%). Het gaat hierbij vaak over zelfstandigen in de detailhandel (ongeveer 7.000).
- Op de tweede plek volgt de sector van de **vrije beroepen, wetenschappelijke en technische activiteiten**, met 10.403 zelfstandigen (17% van het Limburgs totaal). De derde grootste sector is de **bouw**, met 7.963 zelfstandigen in hoofdberoep (13%).
- Daarna volgt de sector van de overige (persoonlijke) diensten (6.769 of 11%), met vooral zelfstandigen in de schoonheidszorg en paramedici, de horeca (5.409 of 9%) en de land- en tuinbouw (4.446 of 7%).

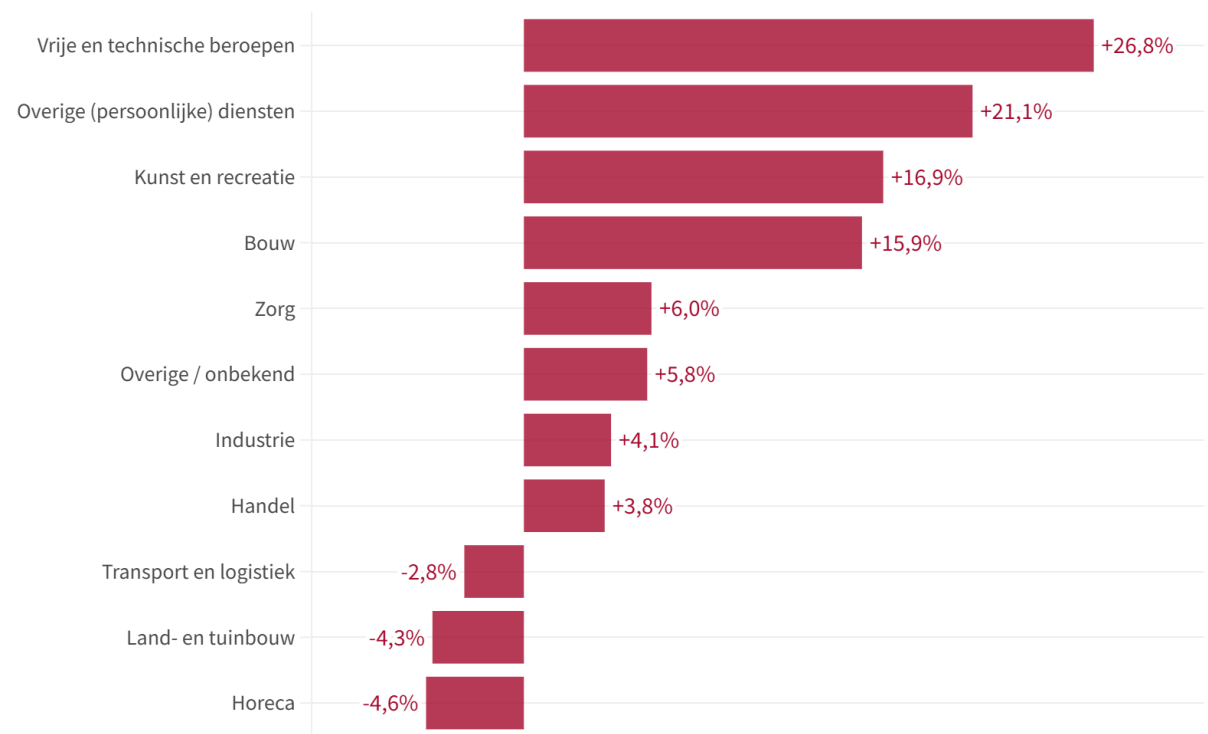
Sector van de vrije, technische en wetenschappelijke beroepen groeit het sterkst

Evolutie zelfstandigen naar sector (2019-2024) - In aantal

- In de sector van de vrije beroepen, wetenschappelijke en technische activiteiten kwamen er tussen 2019 en 2024 in absolute aantallen het meeste zelfstandigen in hoofdberoep bij (+2.199). Andere groeisectoren zijn de overige (persoonlijke) diensten, vooral in de schoonheidsverzorging of paramedici, en de bouw.

Evolutie zelfstandigen naar sector (2019-2024) - In %

- Ook relatief gezien kenden de vrije en technische beroepen de sterkste groei (+26,8%), gevolgd door de sector van de overige (persoonlijke) diensten (+21,1%) en de kunst en recreatie (+16,9%). In de handel daarentegen – de grootste sector onder zelfstandigen – was de groei van het aantal zelfstandigen eerder beperkt (+3,8%).
- In drie sectoren daalde het aantal zelfstandigen: de horeca (-4,6%), de land- en tuinbouw (-4,3%) en de transport en logistiek (-2,8%).

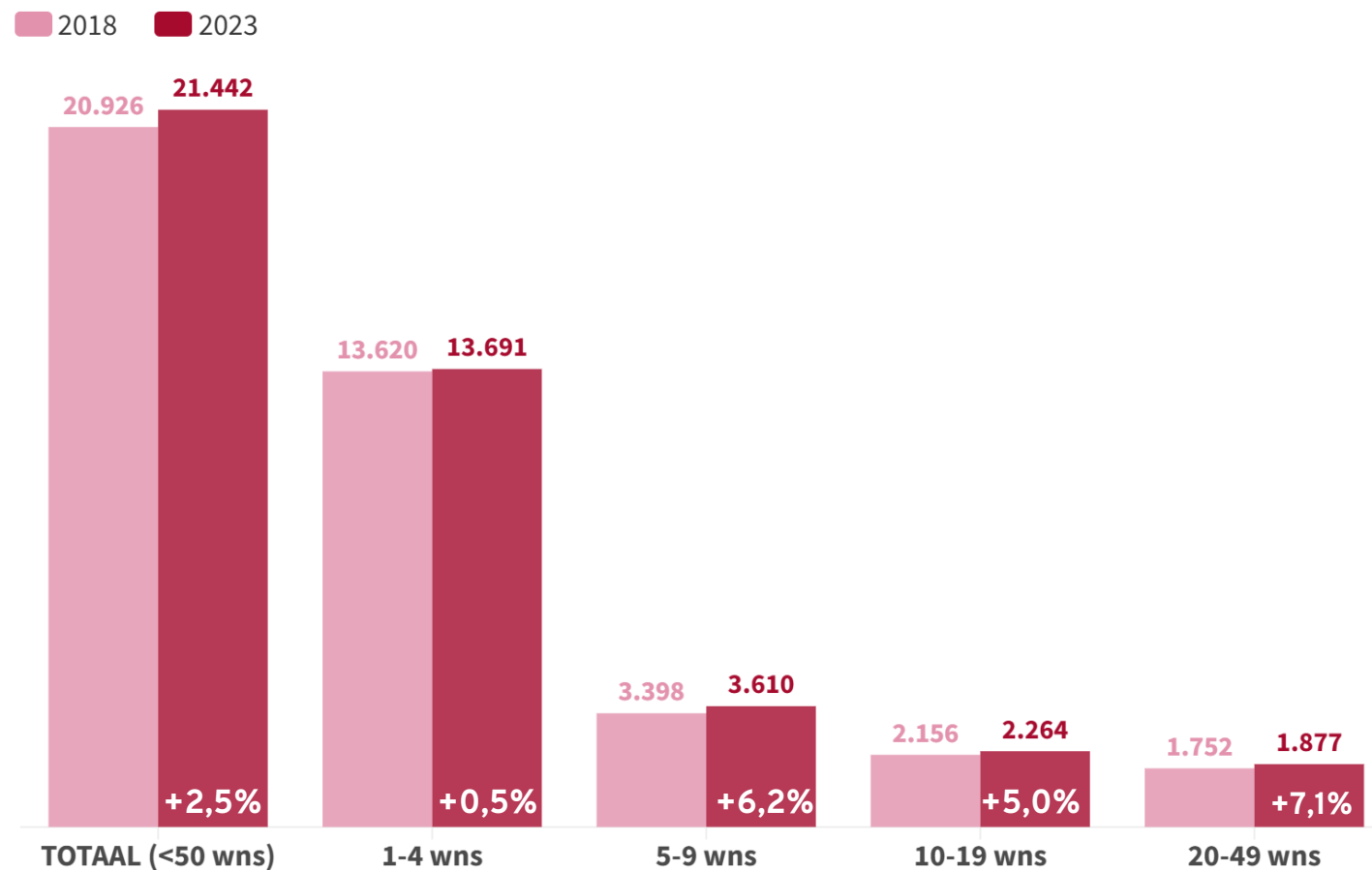
kmo-vestigingen

(met 1 tot 49 werknemers)

Ruim 21.400 Limburgse kmo's, waarvan bijna 13.700 met minder dan 5 werknemers

Aantal kmo's in Limburg

Naar bedrijfsgrootte (aantal werknemers)

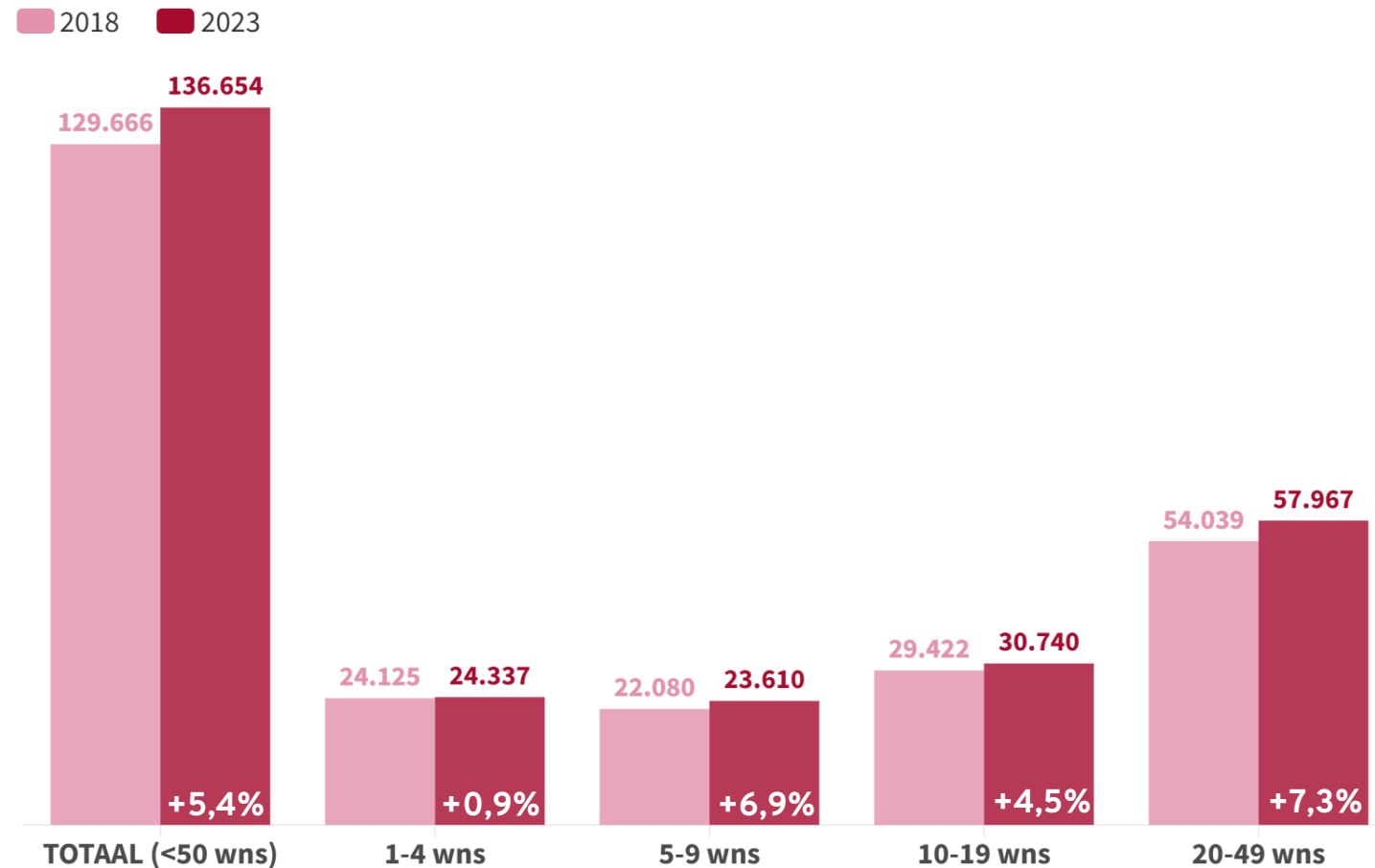
Bron: RSZ (cijfers op 31/12 van het jaar) • Verwerking: POM Limburg

- Limburg telde eind 2023 in totaal 22.635 bedrijfsvestigingen met personeel. Precies **21.442 van die vestigingen hebben minder dan 50 werknemers**. Bijna 95% van alle Limburgse ondernemingen kunnen we zo beschouwen als een kmo.
- Limburg is goed voor 12,9% van alle kmo's in Vlaanderen.
- Het gros van de kmo's (64%) telt minder dan 5 werknemers (13.691 ondernemingen). De grotere kmo's, met tussen 20 en 49 werknemers, vormen de kleinste groep (1.877 kmo's).
- In totaal steeg het aantal Limburgse kmo's tussen 2018 en 2023 met 2,5% (+516 kmo's). Gemiddeld in Vlaanderen was dit met 2,9%.
- De groep kmo's met 20 tot 49 werknemers nam op vijf jaar tijd verhoudingsgewijs het sterkst toe (+7,1%). De groep van kleinste kmo's (minder dan 5 werknemers) bleef nagenoeg even groot (+0,5%).

Limburgse kmo's zorgen voor bijna 137.000 jobs

Aantal jobs in kmo's in Limburg

Naar bedrijfsgrootte van de kmo (aantal werknemers)

Bron: RSZ (cijfers op 31/12 van het jaar) • Verwerking: POM Limburg

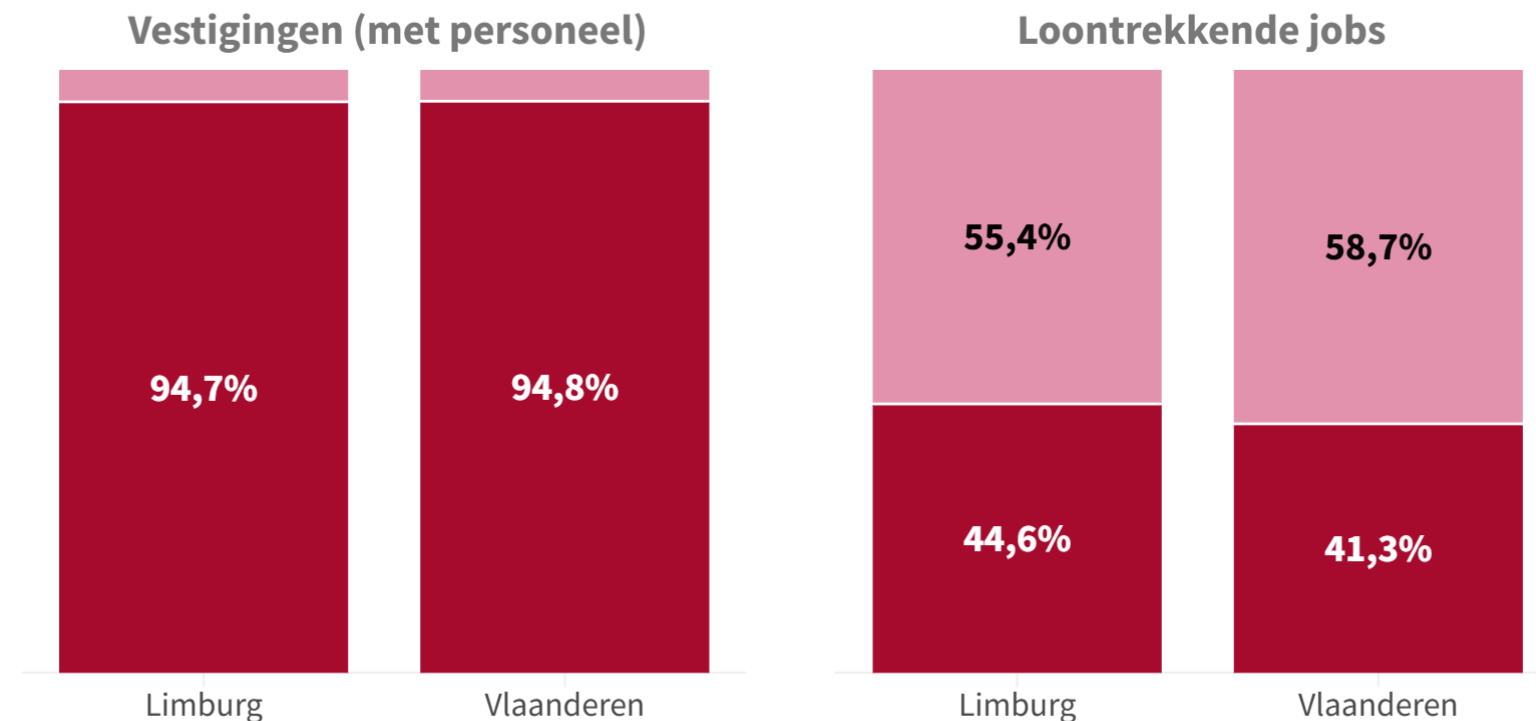
- Eind 2023 waren de Limburgse kmo's goed voor precies **136.654 loontrekkende jobs**. Dat is 45% van de volledige loontrekkende tewerkstelling in de provincie.
- De groep kmo's met tussen 20 en 49 werknemers aan personeel is het kleinst in aantal vestigingen, maar het grootst aan tewerkstelling. Samen bezorgen zij 57.967 mensen een job. Dit komt neer op 42% van de totale tewerkstelling in Limburgse kmo's.
- De tewerkstelling in Limburgse kmo's nam de afgelopen jaren bovendien sterker toe dan gemiddeld in Vlaanderen. In totaal steeg het aantal jobs in Limburgse kmo's tussen 2018 en 2023 met 5,4% (+6.988 jobs). In Vlaanderen was dit met 4,7%. Limburg is daarmee ook de provincie met de sterkste jobgroei in kmo's.
- De tewerkstelling in kmo's met 20 tot 49 werknemers nam op vijf jaar tijd het sterkst toe (+7,3%). In de kleinste kmo's bleef de jobgroei eerder beperkt (+0,9%).

Kmo's goed voor 95% van de vestigingen en 45% van de loontrekkende jobs

Verdeling vestigingen en jobs naar bedrijfsgrootte

Limburg versus Vlaanderen

■ Minder dan 50 werknemers ■ 50 en meer werknemers

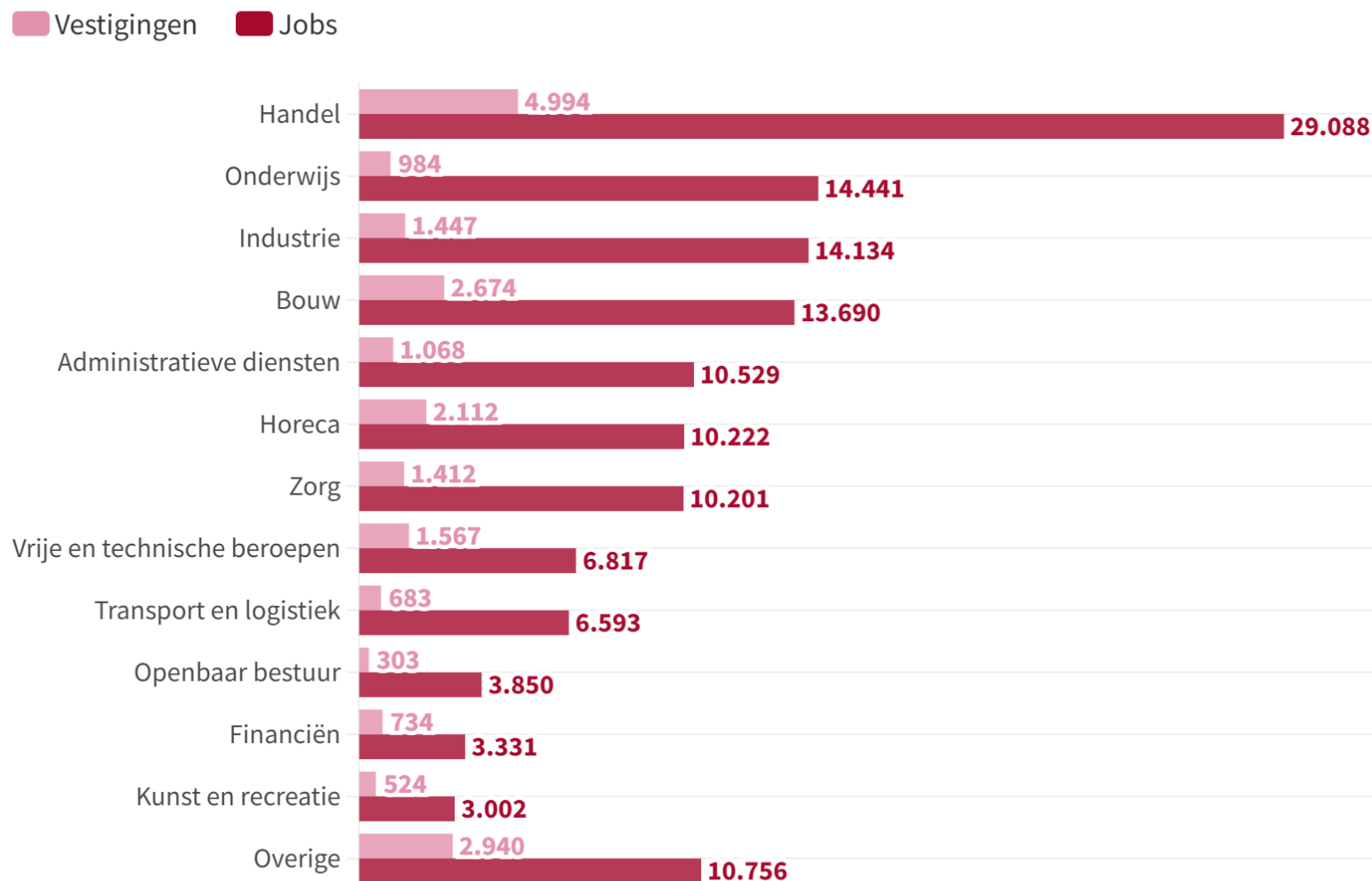

Bron: RSZ (cijfers op 31/12/2023) • Verwerking: POM Limburg

- In Limburg is **94,7% van alle vestigingen een kmo** met minder dan 50 werknemers. In Vlaanderen is dat ongeveer evenveel (94,8%). In West-Vlaanderen ligt het aandeel kmo's het hoogst (95,3%), in Vlaams-Brabant het laagst (94,1%).
- De Limburgse kmo's zorgen samen voor **44,6% van alle loontrekkende jobs** in de provincie. Daarmee hebben de kmo's in Limburg verhoudingsgewijs een groter gewicht in de tewerkstelling dan gemiddeld in Vlaanderen. Over heel Vlaanderen is 41,3% van de jobs terug te vinden in kmo's.
- Enkel in West-Vlaanderen hebben kmo's een even groot aandeel in de werkgelegenheid als in Limburg (45%). In Vlaams-Brabant is het tewerkstellingsaandeel van kmo's het laagst (37%).

Meeste kmo's en jobs in de handel

Limburgse kmo's: aantal vestigingen en jobs naar sector

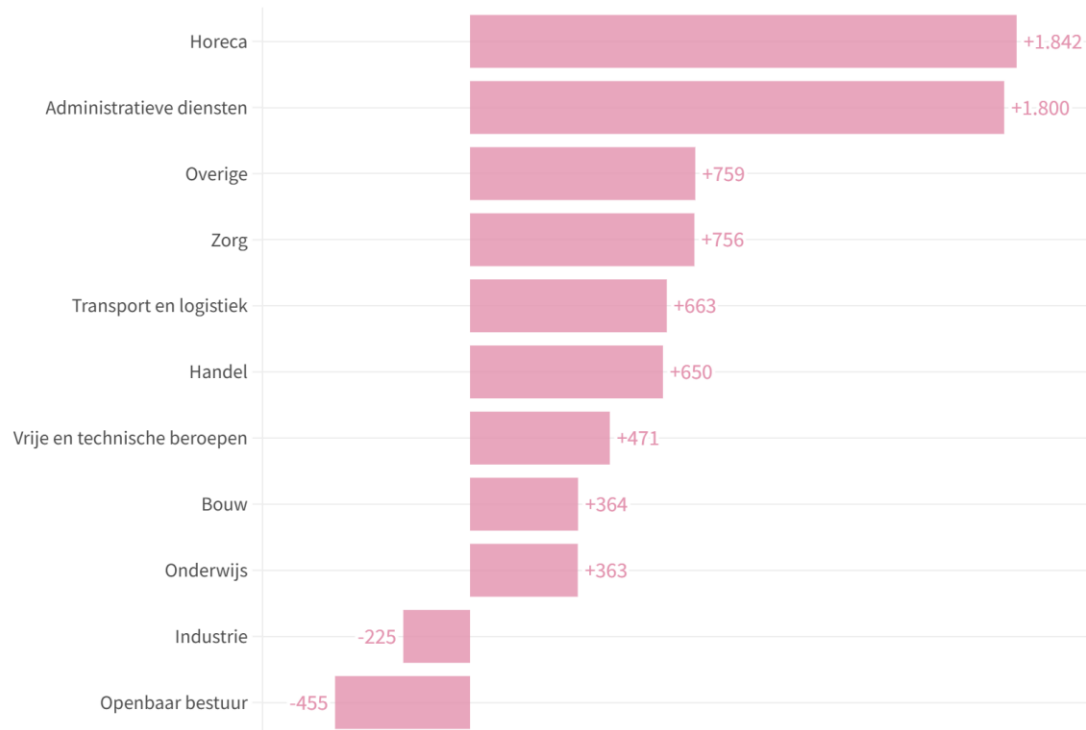

Bron: RSZ (cijfers op 31/12/23); enkel sectoren met min. 3.000 jobs in kmo's • Verwerking: POM Limburg

- De **handel** is de kmo-sector bij uitstek. Zowel in aantal vestigingen als in aantal jobs bij kmo's zwaait de handelssector de plak. Met 4.994 vestigingen is de handel goed voor bijna één op de vier kmo's in Limburg (23%). Daarbij zorgen zij voor 29.088 loontrekkende jobs, oftewel 21% van de Limburgse kmo-tewerkstelling.
- De tweede grootste kmo-sector wat betreft het aantal ondernemingen is de **bouw** (2.684), gevolgd door de **horeca** (2.112). Zij zijn goed voor respectievelijk 13% en 10% van de Limburgse kmo's.
- Op vlak van werkgelegenheid zorgen de **onderwijssector** en de **industrie** wel voor meer jobs binnen kmo's. Beide sectoren zijn elk goed voor ruim 14.000 loontrekkende jobs (telkens 10% van de kmo-tewerkstelling in Limburg). De bouw volgt kort daarna, met 13.690 kmo-jobs.

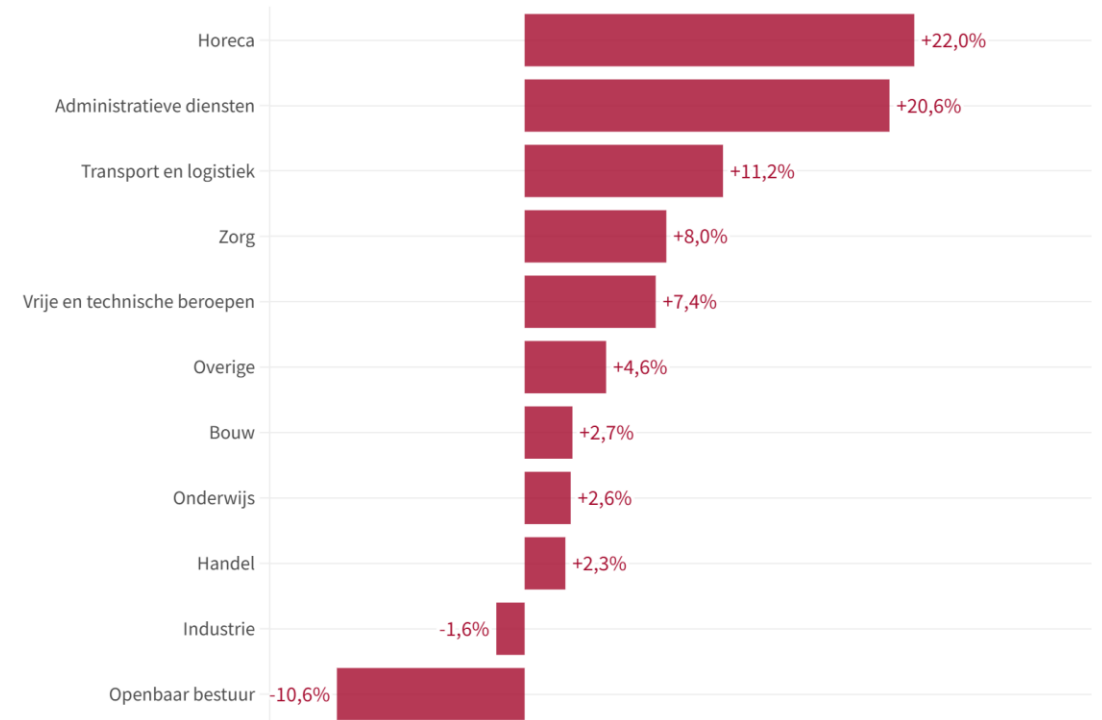
Horeca en administratieve diensten zorgen voor sterkste groei in kmo-jobs

Evolutie jobs in kmo's naar sector (2018-2023) - In aantal

- In de horeca kwamen er bij kmo's tussen 2018 en 2023 de meeste jobs bij (+1.842), gevolgd door de administratieve diensten (+1.800).
- In de industriële kmo's nam de tewerkstelling af (-225 jobs), net zoals in de kleine en middelgrote openbare besturen (-455).

Evolutie jobs in kmo's naar sector (2018-2023) - In %

- Ook relatief gezien staat de horeca op de eerste plaats als sterkste kmo groeisector. De ruim 1.800 bijkomende jobs op vijf jaar tijd betekenen een groei van 22,0%. Ook de administratieve diensten leunen aan bij dit groeicijfer (+20,6%).
- De tewerkstellingskrimp in de kmo's van de industrie komt neer op -1,6%. In de openbare besturen loopt dit op tot -10,6%.

Bijlagen

Limburgse zelfstandigen (in hoofdberoep) naar sector

	2019	2024	Aandeel (%) in 2024	Aandeel (%) in 2024 Vlaanderen	Evolutie 2019-2024	Evolutie (%) 2019-2024	Evolutie (%) 2019-2024 Vlaanderen	Aandeel (%) Limburg in Vlaanderen
Handel	11.936	12.393	20,6%	20,8%	+457	+3,8%	+1,0%	11,9%
Vrije en technische beroepen	8.204	10.403	17,3%	19,2%	+2.199	+26,8%	+23,8%	10,8%
Bouw	6.872	7.963	13,2%	13,0%	+1.091	+15,9%	+24,5%	12,2%
Overige (persoonlijke) diensten	5.588	6.769	11,3%	8,8%	+1.181	+21,1%	+19,0%	15,3%
Horeca	5.670	5.409	9,0%	8,2%	-261	-4,6%	-3,1%	13,2%
Land- en tuinbouw	4.645	4.446	7,4%	7,4%	-199	-4,3%	-5,7%	12,0%
Zorg en maatschap. diensten	3.153	3.341	5,6%	5,2%	+188	+6,0%	+7,6%	12,8%
Industrie	1.667	1.735	2,9%	3,2%	+68	+4,1%	+5,4%	10,8%
Kunst en recreatie	1.181	1.381	2,3%	2,6%	+200	+16,9%	+28,2%	10,6%
Transport en logistiek	1.064	1.034	1,7%	2,4%	-30	-2,8%	+5,5%	8,5%
Administratieve diensten	735	713	1,2%	1,3%	-22	-3,0%	-5,5%	10,6%
Onroerend goed	681	680	1,1%	1,4%	-1	-0,1%	-6,2%	10,0%
Onderwijs	507	680	1,1%	1,2%	+173	+34,1%	+27,9%	11,8%
Financiën	551	466	0,8%	0,7%	-85	-15,4%	-18,9%	13,2%
Informatie en communicatie	272	395	0,7%	0,8%	+123	+45,2%	+39,6%	9,6%
Overige sectoren / onbekend	2.210	2.308	3,8%	3,6%	+98	+4,4%	-3,2%	12,7%
TOTAAL	54.936	60.116	100,0%	100,0%	+5.180	+9,4%	+9,2%	12,0%

Bron: RSVZ (cijfers op 31/12 van het jaar); enkel sectoren met min. 100 zelfstandigen in hoofdberoep – Verwerking: POM Limburg

Limburgse kmo's naar sector

	2018	2023	Aandeel (%) in 2023	Aandeel (%) in 2023 Vlaanderen	Evolutie 2018-2023	Evolutie (%) 2018-2023	Evolutie (%) 2018-2023 Vlaanderen	Aandeel (%) Limburg in Vlaanderen
Handel	5.179	4.994	23,3%	24,0%	-185	-3,6%	-1,4%	12,5%
Bouw	2.530	2.674	12,5%	11,1%	+144	+5,7%	+7,4%	14,5%
Horeca	1.947	2.112	9,8%	9,8%	+165	+8,5%	+5,3%	13,0%
Vrije en technische beroepen	1.468	1.567	7,3%	7,9%	+99	+6,7%	+6,9%	11,9%
Industrie	1.481	1.447	6,7%	5,9%	-34	-2,3%	-3,6%	14,8%
Zorg	1.317	1.412	6,6%	6,1%	+95	+7,2%	+9,0%	13,9%
Administratieve diensten	920	1.068	5,0%	5,2%	+148	+16,1%	+12,9%	12,3%
Onderwijs	982	984	4,6%	4,5%	+2	+0,2%	+3,1%	13,3%
Overige (persoonlijke) diensten	950	804	3,7%	3,9%	-146	-15,4%	-9,6%	12,4%
Financiën	832	734	3,4%	3,6%	-98	-11,8%	-13,1%	12,4%
Transport en logistiek	621	683	3,2%	4,1%	+62	+10,0%	+8,3%	10,0%
Land- en tuinbouw	635	622	2,9%	2,2%	-13	-2,0%	-0,7%	17,1%
Kunst en recreatie	508	524	2,4%	2,5%	+16	+3,1%	+7,1%	12,4%
Informatie en communicatie	380	410	1,9%	2,7%	+30	+7,9%	+16,0%	9,2%
Openbare bestuur	312	303	1,4%	1,6%	-9	-2,9%	+0,0%	11,7%
Overige	864	1.104	5,1%	4,9%	+240	+27,8%	+11,5%	13,5%
TOTAAL	20.926	21.442	100,0%	100,0%	+516	+2,5%	+2,9%	12,9%

Bron: RSZ (cijfers op 31/12 van het jaar); enkel sectoren met min. 1.500 jobs in kmo's (van minder dan 50 werknemers) – Verwerking: POM Limburg

Jobs in Limburgse kmo's naar sector

	2018	2023	Aandeel (%) in 2023	Aandeel (%) in 2023 Vlaanderen	Evolutie 2018-2023	Evolutie (%) 2018-2023	Evolutie (%) 2018-2023 Vlaanderen	Aandeel (%) Limburg in Vlaanderen
Handel	28.438	29.088	21,3%	22,3%	+650	+2,3%	+3,0%	12,8%
Onderwijs	14.078	14.441	10,6%	10,3%	+363	+2,6%	+1,5%	13,8%
Industrie	14.359	14.134	10,3%	8,6%	-225	-1,6%	-3,2%	16,2%
Bouw	13.326	13.690	10,0%	8,7%	+364	+2,7%	+4,8%	15,3%
Administratieve diensten	8.729	10.529	7,7%	6,9%	+1.800	+20,6%	+15,8%	14,9%
Horeca	8.380	10.222	7,5%	7,2%	+1.842	+22,0%	+8,6%	13,8%
Zorg	9.445	10.201	7,5%	7,3%	+756	+8,0%	+8,9%	13,7%
Vrije en technische beroepen	6.346	6.817	5,0%	6,3%	+471	+7,4%	+10,8%	10,7%
Transport en logistiek	5.930	6.593	4,8%	5,7%	+663	+11,2%	+4,7%	11,3%
Openbaar bestuur	4.305	3.850	2,8%	3,2%	-455	-10,6%	+3,2%	11,8%
Financiën	3.643	3.331	2,4%	2,7%	-312	-8,6%	-7,1%	12,0%
Kunst en recreatie	2.873	3.002	2,2%	2,3%	+129	+4,5%	+8,1%	12,9%
Informatie en communicatie	2.358	2.842	2,1%	3,0%	+484	+20,5%	+19,1%	9,3%
Overige (persoonlijke) diensten	3.107	2.779	2,0%	2,3%	-328	-10,6%	-7,4%	11,9%
Land- en tuinbouw	1.518	1.918	1,4%	1,2%	+400	+26,4%	+9,7%	16,3%
Overige	2.831	3.217	2,4%	2,2%	+386	+13,6%	+5,2%	14,4%
TOTAAL	129.666	136.654	100,0%	100,0%	+6.988	+5,4%	+4,7%	13,4%